

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Kristi forklarelsesdag – 12. februar 2023

Prekentekest: Matt 17,1-9

Lesetekst I: 5 Mos 18,15-18

Lesetekst II: Åp 1,9-18

Disiplene får se Jesu herlighet

Kanskje er det bare forunt oss én eller noen få ganger i livet å erfare en livsforvandlende opplevelse. Enkelte mennesker kan fortelle om en eller flere slike erfaringer. Andre som tror, har ikke nødvendigvis en spesiell åpenbaring å vise til. I vår prekentekest på Kristi forklarelsesdag, får tre av Jesu disipler erfare en helt spesiell åpenbaring av Jesu herlighet.

Teksten begynner med å fortelle oss at dette skjedde «seks dager etter». Ut fra konteksten er det ikke klart hva denne tidsmarkøren viser til – seks dager etter hva? Om vi går til den nære konteksten i kapittel 16, kan muligens Peters bekjennelse av Jesus som Messias, være en plausibel mulighet (Matt 16,16): «Du er Messias, den levende Guds sønn». En teori går ut på at forklarelsen på fjellet skjedde til Sukkot, eller Løvhyttefesten. Løvhyttefesten kommer i jødisk kalender seks dager etter Yom Kippur eller Den store forsoningsdagen. Peter sier til Jesus når han får se synet av Jesus sammen med Moses og Elias at han vil bygge tre hytter. Ifølge det hebraiske nytestamentet står det «tre sukkot», tre telt. Sukka betyr telt; flertallsformen heter Sukkot.

Om «Sukkot-teorien» er riktig, så skjer Forklarelsen på berget eller fjellet seks dager etter at Jesus for første gang snakket om sin lidelse og død. Da ville han på Yom Kippur eller Den store soningsdagen ha fortalt disiplene sine om hva slags Messias han skulle være; en som skulle lide og dø. Disiplene stiller seg svært uforstående til det Jesus prøver å si dem (se 16,21-23). Ifølge denne tidsregningen knyttet Jesus sin lidelse og død til Forsoningsdagens offer der en geit ble ofret i Templet for alle folkets synder. Sett fra denne synsvinkelen, i Forsoningsdagens lys, blir Jesu forestående død det siste sonoffer; kulminasjonen av alt Gud hadde gjort inntil da.

Men Jesu død og oppstandelse skulle sprengre grensene. Hans soningsdød skulle ikke være ekskluderende bare for det jødiske folk; nei, den skulle være for hele menneskeheten. Sakarja 14,16 er en Sukkot-tekst. Den forteller om at i de siste tider skal alle folkeslag komme opp til Jerusalem for å tilbe kongen, Herren over hærskearene.

Moses og Elia

Jødene ventet på at en profet som Moses skulle stå fram. Og på fjellet får de tre disiplene se deres mester sammen med jødedommens to pilarer. Elia representerer profetene og Moses

legemliggjør Loven. Den jødiske tradisjonen Jesus fremtrer i, blir bekreftet. Også stemmen fra himmelen bekrefter hvem deres Mester er: «Dette er min Sønn, den elskede, i ham har jeg min glede» (Matt 17,5). Himmelstemmen bekrefter hvem Jesus er og hva slags Messias han skulle være, se også Matt 3,17.

Åpenbaringer og englebesøk fremkaller ofte frykt. Dette skjer også her. Men Jesus rører ved disiplene og sier: «Reis dere, og vær ikke redde» (Matt 17,7). Og så er synet borte og de er alene igjen med Jesus. Så får disiplene taleforbud inntil Jesus har stått opp fra de døde. Grunnen er sannsynligvis at disiplene fortsatt har en vei å gå før de fullt ut forstår bredden og dybden av synet og hva slags Messias Jesu skulle være.

Forklarelsens berg - Tabor eller Hermon?

Hvor skjedde denne åpenbaringen? Teksten vår forteller ikke om hvor Jesus tar disiplene med, bare at fjellet er høyt. Etter en tradisjon fra det fjerde århundre er det Tabor-berget i Galilea som utpekes som stedet for hendelsen. Det reiser seg på Jisre'el-slettens nordside. Men Tabor-berget er ikke veldig høyt slik teksten vår sier. Det er på 563 moh.«Jesus ... førte dem opp på et høyt fjell» (Matt 17,1).

Om vi skal legge vekt på at fjellet er høyt så er det et annet sted som peker seg ut som en bedre kandidat, nemlig Hermon fjellet nord i Israel. Det rager nesten 3000 moh (2814m). Fra fjellet kan man se både inn i Syria og Libanon og utover Golanhøydene. Og om Jesus og disiplene tidligere hadde oppholdt seg ved Cæsarea Philippi noen dager før, er Hermon-fjellet ikke så langt unna. Men det er sannsynligvis ikke så viktig hvor Jesu forklarelse fant sted, men at den skjedde.

En ny Moses

I den messianke synagogen i Jerusalem brukes den jødiske bønneboken på sabbatsgudstjenesten. Tekstene i sidduren eller bønneboken inneholder mange bibeltekster særlig fra profetene og salmene. Men to ganger unnlater menigheten å synge det som står skrevet i bønneboken. Og det ene stedet er når det synges om at det i fremtiden skal stå fram en profet som Moses. Teksten er hentet fra 5 Mos 18,17 som er en del av leseteksten fra Det gamle testamentet på denne søndagen.

Forklaringen på at verset hoppes over, er ganske innlysende. En messiansk menighet kan ikke be denne bønnen siden de tror at Gud allerede har sendt denne profeten. Jesus Messias er «den nye Moses» som ble lovet. «Moses åpnet, Jesus lukket», sies det ofte i en messiansk kontekst. Selv sier Jesus at han er både «alfa og omega» eller på hebraisk «alef og tav», begynnelsen og enden, den første og den siste (Åp 1,17).

Fjellet

Vi er alle underveis. Alle ønsker vi å erfare mer av dybden og lengden i vårt trosliv. Men vi mennesker bestiger ofte fjellet fra forskjellige sider. Toppen av fjellet, eller målet for vår reise, er lik. Men trosreisen underveis kan være svært forskjellig for mange. Vi bestiger det samme fjellet. Noen kan kanskje vise til flere trosstyrkende erfaringer enn andre, de forteller om ganger da Jesus følte veldig nær. Noen få som har vært døden nær, vitner om syner av Jesus-skikkelsen. Det som er sikkert, er at han går ved vår side selv om vi kan erfare det både nært eller svakt.

Så ved livets grense, trenger vi ikke å frykte, fordi han som kalte seg selv både begynnelsen og enden eller «menneskesønnen», møter oss også der. Har vi valgt å la Han lede oss gjennom livet, vil Han møte oss i all sin herlighet når livet her på jorden er over. «Men når Kristus ... åpenbarer seg, da skal også dere bli åpenbart i herlighet

Elisabeth Eriksen Levy

Pensjonist. Tidligere Leder for Caspari Center, Jerusalem

levypepi@gmail.com